

MINISTERUL JUSTITIEI

4
05.02.2016
Nr.../8870/.....2016

Domnului Senator Cătălin BOBOC

Președintele Comisiei Juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări

PARLAMENTUL ROMÂNIEI - SENAT

Spre știință: Domnului Ciprian BUCUR

Ministrul Delegat pentru Relația cu Parlamentul,

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Referitor la: Propunerea legislativă privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite (L450/2015), ca urmare a cererii de reexaminare a Președintelui României.

Stimate Domnule,

Urmare adresei dumneavoastră nr. XIX/249/29.01.2016, prin care ne solicitați punctul de vedere cu privire la propunerea legislativă sus-menționată, ca urmare a cererii de reexaminare a Președintelui României, respectiv a înaintării amendamentelor formulate de inițiatorii Daniel Zamfir, deputat PNL și Iulian Dumitrescu, senator PNL, vă comunicăm următoarele:

I. Cu privire la forma propunerii legislative, atașată la adresa dumneavoastră, precizăm că ne menținem observațiile transmise Departamentului pentru Relația cu Parlamentul, cu adresa MJ nr. 48265/23.06.2015.

II. Față de amendamentele depuse, transmise prin adresa mai sus menționată a Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări din cadrul Senatului României, vă comunicăm următoarele:

Semnalăm că prin folosirea termenului „consumator” în loc de „persoană fizică”, este necesar a se face trimitere la norma legală ce reglementează definiția consumatorului¹. Totodată, prin prisma noilor modificări ale propunerii legislative, considerăm necesară consultarea Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului (prin Ministerul Economiei, Comerțului și Relației cu Mediul de Afaceri).

În ceea ce privește dispozițiile propuse prin amendamente pentru a completa art.8 din propunerea legislativă, care prevăd posibilitatea aplicării procedurii de dare în plată inclusiv în cazul în care „consumatorul a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care continuă împotriva debitorului”, apreciem că soluția propusă poate fi vulnerabila din

¹ A se vedea art. 2 din O.G. nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare.

MINISTERUL JUSTITIEI

perspectiva respectării standardelor de predictibilitate pe care le impune principiul constituțional al legalității (art.1 alin. (5) din Constituția României), fiind susceptibil de afectare principiul securității raporturilor juridice în situația în care textul propus s-ar aplica inclusiv procedurilor de executare silită finalizate. Apreciem necesară, așadar, clarificarea dispozițiilor tranzitorii din perspectiva sferei de aplicare, pe de o parte, și a efectelor începerii unei proceduri de dare în plată asupra procedurilor de executare silită aflate în derulare. Mai mult, completarea art. 8 cu alin. (5) în forma propusă, poate crea premisele unor vicii de neconstituționalitate prin încălcarea principiului neretroactivității legii (art. 15 alin. (2) din Constituția României).

Raportat la cererea de reexaminare, în primul rând, semnalăm faptul că nu toate elementele cuprinse în cererea de reexaminare a Președintelui României ca necesitând reglementare ori o abordare conceptuală diferită au primit propuneri de soluții de reglementare prin amendamentele depuse de inițiatori.

Ne referim sub acest aspect la următoarele:

- La punctul 1 din cererea de reexaminare este semnalată necesitatea unei clarificări a momentului de la care se stinge dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva co-debitorilor și a garanților personali sau ipotecari (art. 6 din proiect), respectiv a momentului de la care curge dreptul de a contesta aplicarea procedurii dării în plată (art. 7 alin. 1 din proiect), ridicându-se, în fapt, problema comunicării.

Având în vedere că, potrivit art. 2 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dispozițiile acestuia constituie procedura de drept comun în materie civilă, pentru a răspunde cererii de reexaminare fie se instituie reguli speciale de comunicare a notificării, aplicabile doar procedurii de dare în plată, fie se trimite la dispozițiile din Codul de procedură civilă cu privire la comunicare, care sunt acoperitoare și general aplicabile.

De asemenea, la primul punct din cererea de reexaminare se semnalează deficiențele soluției prevăzute de art. 6 alin. (3) prin propunerea legislativă, care prevede dreptul garanților de a stinge creanța prin procedura dării în plății, chiar și în lipsa consimțământului debitorului.

Potrivit art.1492 din Codul civil, mecanismul dării în plată este aplicabil unei persoane care are calitatea de debitor, or garantul personal sau real nu are această calitate în raport cu creditorul - instituție financiară. În plus, faptul că în această procedură debitorul nu-și poate exprima consimțământul sau opoziția aduce atingere dreptului său de proprietate, textul fiind, așadar, criticabil din perspectivă constituțională.

Raportându-se la art. 7 alin. (2) din proiect, în cererea de reexaminare se pun în discuție termenele speciale de soluționare a cererilor de către instanța de judecată, aspect cu privire la care apreciem necesară consultarea Consiliului Superior al Magistraturii. De asemenea, ar trebui să facă obiectul consultării Consiliului Superior al Magistraturii și a unui studiu de impact soluțiile propuse în proiect în ceea ce privește competența materială a instanțelor în această materie, pentru a asigura păstrarea echilibrului competenței jurisdicționale spre care tind noile reguli ale Codului de procedură civilă.

Raportat la critica adusă în cererea de reexaminarea dispozițiilor art. 8 alin. (1), este necesară clarificarea regimului juridic aplicabil acțiunii prin care debitorul solicită instanței suplینirea consimțământului creditorului la transferul dreptului de proprietate asupra bunului dat în plată. Această calificare este necesară din perspectiva efectelor și condițiilor de admisibilitate reglementate distinct de Codul de procedură civilă pentru diferitele categorii de acțiuni.

De asemenea, în cererea de reexaminare se semnalează faptul că procedura specială a dării în plată este de natură a genera un efect discriminatoriu față de creditorul ipotecar, în raport cu alți creditori, chiar creditori care au o poziție inferioară (creditori chirografari).

Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999

Pagina 2 din 4

www.just.ro

MINISTERUL JUSTITIEI

Apreciem că nici acest aspect nu a fost abordat în amendamente, ceea ce poate constitui o vulnerabilitate din perspectiva art. 44 din Constituție. Arătăm în acest sens că potrivit Codului civil, alături de acordul părților pentru darea în plată, un alt concept apare ca esențial, și anume gajul general al creditorilor, conform căruia "cel care este obligat personal răspunde cu toate bunurile sale mobile și imobile, prezente și viitoare" (art.2324). Așadar, norma din Codul civil nu face distincție între categoriile de creditori, conceptul fiind general aplicabil. El își găsește aplicarea și în Codul de procedură civilă, care prevede că executarea silită încetează dacă s-a realizat integral obligația prevăzută în titlul executoriu, dacă nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmăribile sau a imposibilității de valorificare a unor astfel de bunuri sau dacă creditorul a renunțat la executare (art.703).

De principiu, printr-o lege specială se pot stabili condiții derogatorii de la dreptul comun în materie, dar acestea nu pot genera o sarcină excesivă asupra unei părți contractuale, de natură a-i afecta dreptul de proprietate (dreptul de creanță fiind asimilat, din perspectiva art.44 din Constituție, dreptului de proprietate) și de a aduce atingere principiilor libertății contractuale.

- La punctul 2 din cererea de reexaminare este semnalat caracterul incomplet al normei, prin raportare la dispozițiile Codului civil (nou și vechi), având în vedere că specificul acestui mecanism nu permite aplicarea *tale quale* a reglementării generale, pe de o parte, precum și faptul că această procedură specială se aplică și contractelor încheiate sub imperiul Codului civil de la 1864 și care sunt guvernate de acesta. În această situație norma juridică devine criticabilă din perspectiva lipsei de previzibilitate care determină o lipsă de siguranță a raporturilor juridice. Sub acest aspect precizăm că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, asigurarea securității juridice trebuie observată cu mai mare strictețe în cazul regulilor cu implicații și consecințe financiare, încât cei vizați de acestea să cunoască precis întinderea obligațiilor impuse (a se vedea hotărârile pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-325/85, Irlanda împotriva Comisiei, Cauza C-237/86, Olanda împotriva Comisiei, Cauza C-255/02 și Halifax plc, Leeds Permanent Development Services Ltd și County Wide Property Investments Ltd împotriva Commissioners of Customs & Exercise).

În cererea de reexaminare se pun, de asemenea, în discuție condițiile în care operează darea în plată, raportat la dispozițiile Codul civil în materia impreviziunii și la prevederile art.44 din Constituția României.

Astfel cum am precizat și mai sus, o lege specială poate institui un regim derogatoriu de la dreptul comun în materie, dar această derogare nu poate genera o sarcină excesivă asupra unei părți contractuale, de natură a-i afecta dreptul de proprietate.

Pentru ca o normă specială să respecte garanțiile constituționale deopotrivă ale dreptului creditorilor și debitorilor aceasta ar trebui să urmărească o reechilibrare a contractului, în contextul în care executarea acestuia a devenit excesiv de oneroasă pentru debitor, din cauza unor circumstanțe excepționale, expres prevăzute sau predictibile, cum ar fi, spre exemplu, starea de supraîndatorare a debitorului, ceea ce ar justifica instituirea unei protecții suplimentare. Domeniul de aplicare al propunerii legislative rămâne, în lipsa completării prin amendamente, unul larg, care nu face distincție între debitorii care sunt în imposibilitate de a-și achita obligațiile aferente contractului de credit și cei care optează pentru procedura dării în plată din motive care nu țin de propria situație financiară. În acest context, semnalăm că proceduri cu obiective similare de protecție socială au fost create și prin Legea nr.151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice, domeniul de aplicare și condițiile în care debitorul beneficiază de ștergerea de datorii fiind însă diferite și expres determinate.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

III. Cu privire la cererea de reexaminare semnalăm că, în jurisprudența sa², Curtea Constituțională a constatat că, „reexaminarea poate fi cerută o singură dată de Președintele României, pentru orice motiv - de formă sau de fond, cu privire la legea în integralitatea sa sau pentru unele dintre textele sale. În cadrul acestei proceduri, reexaminarea legii de către Parlament trebuie să se restrângă la obiecțiunile menționate în cererea Președintelui României iar, în situația în care se dă o altă redactare unor texte sau se completează legea cu noi reglementări, urmează să se asigure corelările necesare cu textele care au făcut obiectul cererii Președintelui României.” În acest sens, învederăm că pentru amendamentele 4 și 5 nu a fost precizată corelarea cu cererea de reexaminare a Președintelui.

Cu deosebită considerație,

pentru ministrul justiției, Raluca Alexandra PRUNĂ, semnează

Florin Aulea MOTIU
Secretar de Stat

² A se vedea Decizia CCR nr. 81/2013.
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999
www.just.ro